

עלי מרפא
שער הגליון
יין הונגרי
למעשה
בני היכלא

- חטוף ואכול
- החצץ יוציא צמוחים יפים
- ה' ריחם עלינו שרבי נתן חזר בו
- 'משכרו'
- למי חסר הרבי?

התורה הזמנית:

דרכי נועם
טעם גן עדן
כוכבי אור
עונג הפרשה
חנוך לנער
שאל בני
הלכה פסוקה

- הניסוי על הדין והמתקנתו
- הכיסופין והשמחה
- כל שנתניו שוים לטובה
- אמונה חדשה
- מרקי חיינך מחבקוק
- ואבלת ושבעת וברכת את ה' אלקיך
- השקאה בשנת השביעית

גליון שבועי למבקשי התרופה והעצה לעובדא למעשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

להחיות את החיים - איך?

כולנו חיים, אבל לא בטוח. אם נמתין שהחיים יחיו אותנו, לא בטוח שזה יקרה. יותר נכון יהיה - להחיות את החיים.

האדמה היא דבר דומם וקפוא, אבל בתוכה טמונים כח הגדילה והצמיחה, וכך גם האמונה, יש בה כח צמיחה וגדילה, ובאמצעותה אפשר להפוך כל מקום וכל אירוע לצמיחה ותנועה של חיים.

בפרשה זו באים לסיומם מסכת חייהם של אברהם ושל שרה. לא כל אדם זוכה 'לחיות' את החיים שלו, אבל הם זכו ממש לחיות כל רגע מחייהם, ובמותם הם משאירים לנו את הצוואה כיצד נוכל גם אננו לעשות זאת.

עפר או צומח

לכאורה היכולת לחיות, תלויה בהמון גורמים מסביב. לכל אדם ישנם מצבים מתים ותקופות מתות, בהם נדמה שאין מה לעשות, כי הנסיבות והאירועים הם אלו שמשפיעים על היכולת לחיות. האמת היא, שחיים טובים הם היכולת להפוך את המציאות מסביב, כולל כל הנסיבות והאירועים לדבר חי: אברהם ושרה מלמדים אותנו להחיות את החיים ולא להמתין שהם יחיו אותנו.

המתבודד, מצמיח מתוך האדמה של חייו ומתוך אבני החצץ, את הצמוחים היפים והחיים ביותר.

המדד לאדם אם הוא חי או מת הוא; האם הוא במצב סטטי או צומח. אבן או אדמה הם במצב סטטי, לעומתם הצומח - כדי להיות קיים הוא חייב לגדול. אברהם אבינו מלמד אותנו לקחת את אותם מצבים המצטיירים כסיבה לעצב, קיפאון וקבעון, ולמצוא בתוכם בעצמם סיבה איך לצמוח יותר, ואיך להתקרב לה' דווקא מתוך מה שקורה. לקחת את כל מה שקורה לי היום ולעשות ממנו צמיחה.

זה מה שיצחק עשה בשדה. מדתו של יצחק היא גבורה ודינים, והוא לקח את כל זה לשדה ועשה מזה תפילה. תפילת מנחה היא לא משהו קל; היא מופיעה תמיד במרכזו של יום, ובאמצע כל התלאות והמאורעות. החידוש של החיים הוא, היכולת לקחת את כל זה ולעשות מזה שיחה לה'. יצחק עשה את זה בשדה, מקום בו האדמה הדוממת הופכת למקור צמיחה וחיות.

אנחנו מוכרחים לחיות, כי אין משהו אחר לעשות כאן חוץ מפשוט לחיות. אבל בשביל הפשוט לחיות' הזה, עינו לקחת את כל מה שקשה לעיבוד, דעות, מידות, מחשבות והרגשות - בפרט מה שנראה כבלתי אפשרי לשינוי - אל השדה והתפילה. שם כל דבר שנראה כמו אבן נגדף, הופך לדבר שהוא צומח, משתנה ומשתפר לטובה. המתבודד, מצמיח מתוך האדמה של חייו ומתוך אבני החצץ, את הצמוחים היפים והחיים ביותר.

הפרשה מספרת על שתי שדות, השדה של עפרון שבה מערת המכפלה, והשדה של יצחק שבו יצא לשווח ולתקן תפילת מנחה. השדה היא מקום של אדמה ועפר, וצריך הרבה עבודה כדי להפוך אותו למשהו צומח וחי, ואת זה בדיוק עושים האבות הקדושים, אברהם בשדה עפרון, ויצחק בצאתו לשווח בשדה.

עפרון מלשון עפר. יסוד העפר הוא יסוד העצבות והעצלות, וזה מה שעפרון רואה בשדה; משהו עפרורי, כבד וחשוך. הוא חיפש להתפטר ממנה, ואז בא אברהם אבינו והפך את אותה שדה למשהו אחר. הוא הופך את זה למקום קבורתם של כל אבות העולם, ולמקום שאין חי ממנו. אותה שדה, אך בידי של אברהם היא זוכה לתקומה והופכת לצומח וחי.

תנועת החיים

זה מבטא את מהות חייו של אברהם. השאלה של החיים היא: מה אנחנו עושים עם האירועים והמקומות שאנו פוגשים, האם נותנים להם להשפיע עלינו, או שמחליטים להשתמש בהם כדי לצמוח.

עלי מרפא

רבי נתן מדבר אליך!

האור של הצדיק מאיר בעולם, ויכול להאיר גם לך

ב"ה יום ג' וישב תר"ג
גם עתה אפתה צריך להזהיר עצמך מחדש שהיה רבי בעולם ואורו זרח ומאיר מחדש בכל יום גם עתה וכן לדורות שמאיר בכל אחד בכל מקום שהוא הארת בן ותלמיד. לידע ולהודיע לכל אחד בכל עת פי עדין ה' עמך ואתך ואצלך פי מלא כל הארץ פבורו. ואירו ממלא כל עממין וסובב כל עממין ולית איתר פניו מפה. ואיך שיהיה איך שיהיה [היה] לך תקון בודאי.

ואין שום חשך הנהום תחלתו שייכל להסתיר אור כזה מה שמאיר בנו בכל אחד ואחד בכל עת בכל מקום שהוא בדרכי עצות עמקות שלו שאין אנו יודעים כלל, והוא גמר ויגמר פי לא יתח לעולם ה', רק חזק ואמץ בני חביבי קום קרא אל אלקיך בכל עת וחזק ואמץ לבך לשומח ומשך בכל נקדה ונקדה טובה במשהו מן משהו נקדה ונקדה טובה וחסך ואכל חסך ואכל תורה ותפלה וצדקה ומעשים טובים בכל יום מה שתוכל פי איך שיהיה, מעט זמן חיינו יחלף ויעבר כצל עובר, ומה שזכינו לידע מאור האמת והקיים לצחצח, זה ישאר לנו בודאי לעולם ועד.

ואם אתה כמו שאפתה בעיניך איך על פי כן אצל השם יתברך יקר מאוד כל תנועה טובה וכל העתקה והזהרה כל שהוא מרע לטוב, אוד נת כנבר חלציה פי יש לנו על מי להשען תהלה לאל.

חק ולא יעבוד

יום	יום לחודש	ליקוטי הלכות	ליקוטי תנינא	משה ברורה ח"ו	דף חומי ראש השנה	עלים לחיוב
שבת	כד	כה.	קנ.	קיב.	כא	רטו
א	כה	כה.	קלד.	קיג.	כב	רטו
ב	כו	כו.	קלה.	קיד.	כג	ריו
ג	כז	כז.	קלו.	קיה.	כד	ריח
ד	כח	כז.	קלז.	קיד.	כה	ריט
ה	כט	כז.	קלח.	קטו.	כו	רכ
ו	א	כח.	קלט.	קטו.	כז	רכא

עיון התורה הזמנית: ליקוטי מוהר"ן קמא, סימן כ"ב

החזיקו עצמכם ביחד

ענין רבינו הק' עצמו וכלי הזיין עצמם שיש לנו, את זה אי אפשר לשער כלל; איזה כלי זיין! איזה ליקוטי מוהר"ן! איזה ליקוטי תפילות! זה הכל כלי זיין שלנו, אבל רבינו הק' רוצה מאתנו שאנו נאהב אחד את השני! שיהיה בינינו אהבה!

האור של רבינו אינו יכול לחדור בנו אם אין לנו אהבה אחד לשני, האור ניצב מרחוק ומתחנן אלינו: אני רוצה להכנס אליכם, אהבו אם כן אחד את חברו. אל תחפשו חסרונות אחד על השני, דונו לכף זכות אחד את השני.

בזה"ק נמצא לשון כזה: ישנם היכלות כאלו למעלה ששום מלאך אינו יכול להכנס אליהם, ההיכל אינו מוכן אלא ליהודים שחיים באחדות! שאוחזים עצמם ביחד, ליהודים האלו יש שייכות להיכלות האלו.

הדבר שייך גם לענייננו: האור הגדול של ליקוטי תפילות, של הליקוטי הלכות, הליקוטי מוהר"ן, יאיר בנו רק אם אנחנו נאחז את עצמנו ביחד, שאף אחד לא יפגע בשני, שאף אחד לא יחפש חסרונות בשני, בצורה כזו, האור לא יוכל בשום אופן להכנס בו. אע"פ שכל אחד בפני עצמו הוא צדיק, למרות זאת מוכרח להיות התחברות של כולם יחד, רק אז יוכל האור להכנס, בלא ההתחברות לא יוכל האור להכנס.

רוצים איפוא מאתנו את הדבר הזה שנשנן לעצמנו שהרבי הוא הרבי, שזהו ה'חיייד' שלנו, ואלו הם הספרים שלנו שנעשו במסירות נפש עבורנו, הם נעשו עבורנו!

הרי לאחר הסתלקותו של רבינו הק' היתה לרבי נתן מחשבה כזו שיפנה לעסוק בתורה ותפילה, אז הקב"ה ריחם עליו - עלינו הוא ריחם! שהוא לא יבצע את המחשבה הזו, אלא שילך לעסוק בענין רבינו.

אם רבי נתן היה הולך להיות צדיק לעצמו, מה היה לנו מזה? לא היינו יושבים כעת ביחד במקום הזה.. מה היה יוצא לנו מזה? גם שאר התלמידים של רבינו היו גדולים וצדיקים, אבל הם לא חשבו למרחוק שגם לדורות הבאים, גם לנו, יהיה טובה מרבינו, אחד היה רבי נתן שחשב עלינו, רק רבי נתן.

נצור לשונך הלכות לשון הרע

יש חמשה סוגים של שמיעת לשה"ר לתועלת:

- א) תועלת השומע - שהשומע רצה להשתתף עם אותו אדם שדברו עליו לשה"ר, וצריך לדעת מידע עליו (שבאופן כזה מותר לו לברר). ב) תועלת החוטא - ע"י שהשומע ידע הלשה"ר יוכל להשפיע על האדם שעליו דובר ולתקנו או להוכיחו. ג) תועלת הנפגע מחטא שבין אדם לחבירו - שהשומע יוכל לעזור לניזק או הנגזל או הנעלב. ד) תועלת המדבר - שיוכל השומע ללמד זכות על אותו אדם, ויפסיק לספר גנותו, או ירגיעו מצערו. ה) תועלת שאר השומעים - שיוכל השומע ללמד זכות, ושאר השומעים לא יקבלו הלשה"ר.

בכל אלו התועלות מותר לשמוע הלשה"ר אבל אסור לקבלו, אלא לחשוש בלבד, ובתנאי שלא יכשיל המדבר בדיבור לשה"ר ללא תועלת. (קיצור ה"ל לשה"ר פ"ו סעיף ג)

ועל-כן מסימין בפרפת פתנים וישים לה שולום,

כי זה עקר התכלית, בחינת רצון ואהבה ושלום:

(ליקוטי הלכות, ברמות השנה ה, צח)

משכנו לבית המדרש

אך איך עוקרים את הרוח שטות שכל כך נתערב במח ולב האדם, כי אין אנו יודעים להפריש ולהבדיל בין טוב לרע, בין מחשבה של שטות והבל למחשבה אמיתית וקדושה, מחמת זה בעצמו שיש רוח שטות, ואין לנו השכל הישר להבדילם.

ולזאת יש לנו מתנה טובה ותורה שמה, אשר היא התבלין נגד היצה"ר. התורה הקדושה היא השכל הפנימי של הבריאה, ועל ידי שאדם לומדה מתיישר שכלו, ויכול להתחיל להסתכל ישר על העולם - להסתכל בשכל של כל דבר באופן שיתקרב לה' מכל מקום.

חז"ל אמרו 'אם פגע בך מנוול זה משכחו לבית המדרש' כלומר הדרך לנצח את היצה"ר, הוא דייקא על ידי שהאדם 'משוך' בכח את היצה"ר אל התורה.

ומכך למדים אנו שלא יצפה האדם שיהיה לו חשק טבעי ללמוד מצד הנפש האלוקית שבו, כי אדרבא, זהו מתנה מאת השי"ת שמפיל את האדם לכבידות ועצלות בעת הלימוד, כי רק על ידי שהאדם יבוא למצב בו יצטרך 'למשוך' בכח את היצה"ר, כך הוא מושך ומוציא מעצמו את כל הרוח שטות.

כל יהודי באמת הוא חלק אלוך ממעל, וממילא היה צריך להיות שכל יהודי מצד עצמו יהיה מלא במחשבות של דבקות ויחוד הבורא, אלא שבכל פעם שנופל קצת ברשתו של היצה"ר, אזי היצה"ר מטיל בו את ארסו, ומכניס בו זוהמה של רוח שטות ושגעון.

והוא הסיבה והשורש לכל העצבות וחסרון החיות ובלבולי השכל וערובי רגשות הלב, שהעולם מלא בחיפוש תמידי איך לרפאות ולסדר המח והלב.

אך זאת צריך לדעת שהנפש הישראלית אינה יכולה לבוא למנוחתה עד שתחזור אל שורשה, על ידי שיתחזק לעקור מליבו כל רוח שטות, וכל זמן שאין האדם עוקר הרוח שטות שבו, לא יועילו לו רפואות הנפש, רפואה פנימית ושרשית.

אלא שכל כח התורה לפעול באדם לעקור ממנו הרוח שטות הוא דייקא כאשר לומד בבחינת 'משכחו' - דייקא כאשר קשה וכבד עליו לפתוח ספר, והוא מתאמץ וקורע את עצמו מתוך עסקיו מחשבותיו ודיבוריו, ורץ אל התורה במאמץ גדול, ויושב בבית המדרש ולומד תורה, אז הוא עוקר ממנו את הרוח שטות שנדבק בו, ומתיישר שכלו.

ולכן אל יבהל האדם בראותו ריבוי הקושי שיש לו ללמוד, כי אדרבא זהו האופן בו השי"ת רוצה לרפאותו.

וכאשר ידע זאת, וילמד תורה מתוך כוונה זו, ללמוד תורת ה' ולהכניס במוחו שכל אלוך, מתוך עקירת כל השטות שהיצה"ר הכניס בו על ידי זה יזכה שהתורה תרפאהו לאט לאט, בכל פעם כפי ריבוי הלימוד שיתאמץ ללמוד.

(עפ"י תורה א)

הליכות

שיחות ומנהגים

התבודדות

הישינה והישירה:

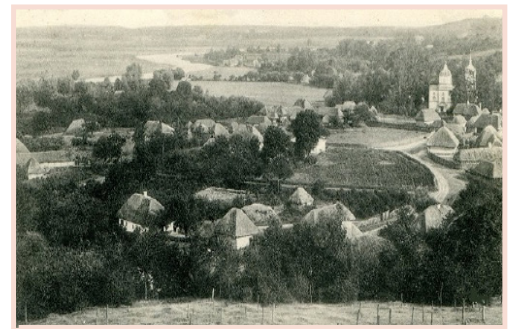
כשספר אחד לפני רבנו מסדר חיי ומעסק פרנסתו, איך שמתפרנס מעסק החלפנות, שעומד בשיא כל היום ושואל לכל אחד: מה אתה מחליף? מה אתה מחליף? וחומר חליפה - אומר לו רבנו: הרי באפשי ויתר להפך כל זאת לתפלה, שבבקר בטרם תחל בעבודתך תפציר מעט בתפלה ותאמר: "רבנו של עולם, רחם עלי, ואל תתן לי להחליף רע בטוב וכו' וכו', כי למה לי להחליף ולהמיר רע בטוב? וכן תמשיך בצעקתך כל היום בתפלה לפני יתברך: מה אתה מחליף? מה אתה מחליף? - וחומר חליפה, לשיעורים וישיבים סוברים שפונה אתה אליהם בקריאתך, ואלו אליבא דאמת מתפלל הפך לפני יתברך, ונמצא שכל היום עסקת בתפלה לפני יתברך!" (שיח שרפי קודש צה-ג)

כשספסע רבנו לשמחת נשואיה של אחת מבנותיו לאותו הרבה חסידים בכמה וכמה עגלות (פיר' אף פיר' אף זענען געפארן דארט מי'ן רבין). והנה זה בזמן הגשמים של חדש מרחשון אשר הוא זמן הסתו הנקרא בלשונם 'אוסין', והדרכים מלאים אז טיט ורפש מהגשמים, ומתמת פן עקם וסבב בעל העגלה את הדרך סביב סביב בדרך ארצה יותר, וברב ממחיתו חזר שוב לדרך הפולה הראיה אשר אין בה טיט ורפש. אחר כך התפאר בזה בעל העגלה לפני רבנו, באמרו: "רבנו היינו צריכים לנסוע בדרך הישינה בדרך הטיט והרפש, ונסענו סביב סביב, ודלגתי מנסע בדרך הטיט והרפש, ועליתי בחרה לדרך הישינה!"

והכך נענה רבנו ואמר בזה הפסוק: "תעניית וסגפית היא הדרך הפנימה והישירה אל השם יתברך. התבודדות ותפלה היא הדרך החדשה אל השם יתברך, אולם בסופו של דבר חוזרים וישיבים אל הדרך

כל הרקיעים מתכופפים

מפליאה מאוד הייתה התקרבותם של חברות המשכילים שבאומן לרבינו, והערצתם אליו. עוד בשנת תקס"ב כשביקר רבינו לראשונה באומן, התקרבו הללו אליו. על אף שהיו ידועים כגדולי הלוחמים בתורת ישראל ובפרט בחסידות, הלכו הם שבי אחרי חכמתו. אפיקורסים גדולים היו, עד כדי כך שעשו ביניהם קשר בשבועה שלא יזכירו את שם ה', ר"ל, כדי לעקור מליבם את שארית האמונה בה'. אולם, בכל פעם שבאו אל רבינו ושהו אצלו

העיר אומן בימים עברו

שוב הופתעו לגלות כמה הם רחוקים מלהשיג את חכמתו וידיעותיו של רבינו. בספרו הקדוש ליקוטי מוהר"ן סימן ס"ד, ביאר רבינו מדוע הצדיק הגדול צריך דווקא לעיין בספרים אלו, כדי להעלות משם את אלו שנלכדו באותן קושיות הבאות מה'חלל הפנוי'. באחת משיחותיו עם האפיקורסים, אודות רדיפתם אחרי הבלי העולם הזה, אמר להם רבינו: "למה צריכים אתם לעמול כה קשה ולהשחיר עצמכם, כדי שלבסוף, מאומה לא יישאר מכם, השחירו עצמכם פחות, ויישאר מכם משהו יותר..." לאמור, עדיף להשקיע בענייני העולם הבא, מאחר וההשקעה בהבלי העולם הזה מכלה את כוחותיו של האדם להבל ולריק, ובנוסף משאירה אותו ריק מכל בעולם האמת. פעם אחת אמר רבינו לאחד מתלמידיו על אותם אפיקורסים: "את זאת אין אתה יודע, שכאשר אחד מהם מכופף עצמו לצד הקדושה - מתכופפים עמו כל הרקיעים!"

כמה שעות, על כרחם היה עולה בפיהם בתוך שיחתם שם ה'.

האפיקורוס הגדול שבהם, הירש-בער הורביץ, התבטא: "מזמן נשבעתי שלא להזכיר את שם ה', ואולם בכל עת שאני בא אל רבי נחמן, מושכים בשולי מעילי: 'הירש בער! יש אלוקים בעולם!'..."

מחד גיסא, היו לרבינו תלמידים ענקי עולם, תלמידי חכמים וקדושים, שאותם העלה למדרגות נשגבות ועצומות בעבודת ה'. מאידך, היה לו "עסק" שלם עם הרחוקים והירודים ביותר, הוא היה יושב במחיצתם, משוחח איתם ומתנהג עמם כידיד. רבינו היה טורח והולך בעצמו אל אותם אפיקורסים, בכדי לקרובם ליהדות. באחד הימים, כשבא רבינו אליהם, הבחין בספר כתוב יוונית המונח על השולחן. "מהו הספר הזה?" שאל אותם. "זה לא בשבילכם", ענו לו כלאחר יד. רבינו שאל שנית על הספר, ושוב פטרוהו באותה תשובה. תפס רבינו בידו מספר דפים מהספר והקריא בעל-פה את כל הכתוב בהם, כשהוא גם מציין את מספר הדף והשורה...

נשימתם של המשכילים נעתקה מתדהמה; חמש עשרה שנים אחרי הסתלקות רבינו, עבר הירש-בער הורביץ טלטלה; הוא פשט את הרגל, וחובותיו הגיעו לכדי חצי מיליון רובלים. הוא ברח לאנגליה, שם התגורר עד מותו. לאחר מותו, כתבו בניו מכתב לחסידי ברסלב, ובו סיפרו כי אביהם נפטר מהעולם כשהוא ממלמל בגעגועים: "אוי הרבי, אוי הרבי!" ואילו משה לנדא, נכדו של ה'נודע ביהודה', חזר בתשובה בסוף ימיו.

(ע"פ חיי מוהר"ן, וסיפורים נפלאים)

דרני נועם

חיפוש אור הצדיק בתורתו הקדושה

ביאורים על תורה כ"ב - התורה הזמנית

ע"פ שיעורי הגה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א

(א) דע שי'ש חותם, ויש חותם בתוך חותם. חותם הוא פי יש מוכיחי הדור, והם בחינות רגליו ונקראים רגליו, על שם שהם למודי ה', הינו שלומדין בביבול את ה', שנותנין לו עצות. והם הולכים בשליחותו לישאל, להוכיחם ולהחזירם להשם יתברך. ועל שם זה נקראים בחינות רגליו, על שם העצה, כמו שפרש רש"י (שמות י"א) על "וכל העם אשר ברגליו" 'ההולכים אחר עצתך', ועל שם ההליכה, שהולכים בשליחותו להוכיח בני':

וכששהשם יתברך גזר גזר דין בעולם, והדין הוא התורה, פי צריך להיות דין תורה, ומקמת שהם למודי ה', הוא מתייעץ עמם ומגלה להם הדין תורה שנגזר על הדור. והם מכפפים זה הדין תורה וחוזמין אותו, בבחינת (שיר השירים ד) 'מענין חתום', שלא יינקו ממנו החיצונים, שלא יהיה נעשה ממנו, הם ושלום, דין אכזרי. וזה בחינת (ישעיהו ח): 'חתום תורה בלמדי', הינו, בלמודי ה' נחתם הדין תורה, שלא יינקו ממנו החיצונים. והם, ששנגלה להם הדין תורה, הולכים מוכיחים הדור, כדי להחזירם למוטב להמתיק הדין. ואפלו בשעת מוסר נזהרין להתחיתם ולהסתיר, שלא יינקו ממנו החיצונים, בבחינת (איוב ל"ג): 'ובמקרהם יחתם', ועל שם זה הן בחינת חותם:

ואלו ה'למודי ה' מרבים שלום בעולם, כמו שכתוב (ישעיהו נ"ד): 'וכל בניך למודי ה' ורב שלום בניך', פי הולכים לפשר ולעשות שלום בין ישראל לאביהם שבשמים ולפניו יתברך מקטינים חזק וממליצים טוב בעדם, ולפני ישראל מגדילים החטא מאד, כמו שמצינו אצל משה, שאמר להשם יתברך (שמות ל"ג): 'למה יהיה אפך בעמך', ולישראל אמר (שם): 'אתם חטאתם חטאה גדולה'. ופשהרע של הדור גובר על החותם הנ"ל ומקלקל אותו, הם ושלום, אזי נתקלקל שלום העולם, ונעשה גרישין ומחלקת בעולם, הפך השלום, בבחינת (איוב י"ה)

'ומתבל ידהו', פי מחותם נעשה נדת, פי הם במקסר השןה, כמובא:

צריך לבאר מהו עניין הדין תורה וכיסוי הדין

יש להבין מה הכוונה שהדין הוא 'דין תורה', ומהו עניין שני הכיסויים שמכסים את הדין, הן את עצם הדין, והן בשעת תוכחה, וכבר נתבאר קצת עניין זה במאמר הקודם, אבל עדיין לא נתבאר העניין בשלימות, ונגסה להוסיף ולבאר עניין זה אע"פ שהוא עמוק מאוד מאוד והוא נוגע לעבודת הצדיקים המופלגים, אבל כיון שסוף סוף גילה לנו רבינו עניין זה, בהכרח שכל זה נוגע גם אלינו.

לכא' המתקת הדין לא נזכר כלל בכל המשך המאמר

הנה רבינו מבאר כאן באריכות את עניין המתקת הדין שעוסקים הצדיקים לחתום את הדין שע"ז לא יהיה דין אכזרי, ובעיקר בעת התוכחה שמוכיחים את ישראל כדי להחזירם למוטב, וכמו כן הם ממלמדים זכות לפני השי"ת וממליצים טוב בעד ישראל, אבל לכא' בהסתכלות פשוטה, בכל המשך המאמר רבינו לא מזכיר כלל את עניין הדין הזה והמתקתו, ועיקר מה שמבואר הוא העזות דקדושה שצריך כדי לזכות להתקרבות לצדיקים שמאירים את האמונה, כי כנגד זה יש עזי פנים שבדור שמרחיקים מהצדיקים, וכמו כן יש את הגוף שמתגבר בתאוותיו שזה ג"כ בחי' עזות, ולזה צריך שמחה, שזה זוכין ע"י נעשה ונשמע שבכל דרגא ודרגא, וצריך בזה התחזקות גדולה כי כשעולה מדרגא לדרגא מוכרח שיהיה ירידה קודם העלייה, זהו כללות המאמר בקיצור, ולכא' כל זה עוסק בבחי' תיקון חותם הידין, ועניין זה של המתקת הדין ששייך לבחי' חותם הרגליו לא נזכר כלל בהמשך המאמר, ובזוודאי קשה לומר שאכן הוא כך שעניין זה שרבינו מרחיב כאן כל כך לא מזכיר עוד בהמשך המאמר.

התגברות העזות בעת הירידה שקודם העלייה

אבל באמת מתוך כללות המאמר ניתן להבין, שאדרבא, כל עניין זה של התגברות העזות, הן של עזי פנים שבדור, והן עזות הגוף שמתגבר בתאוותיו, הוא עצמו עניין הדין שמוזכר כאן, וזה עצמו הירידה שקודם העלייה שהוא מה שמתגבר העזות הנ"ל בכל פעם שעולים מדרגא לדרגא (וכפי שמבאר בפירוש דברי מהר"ת בהלכות נשיאת כפים הלכה ד'), וכל

לעיוד ההתבוננות בספרי רבינו ז"ל

תשובה לחידה הקודמת:
"אם רוצה לחוס על חיי להיטיב אחיותי, צריך לילך על ידיו ורגליו לקבל דרך זה." על מה נאמר! - להיות בקי בין בעליה ובין ביהודה לידע איך לעבוד את ה' לפי אותו המצב. (שבת ז"ל)

הזוכה: שלום בארסקי, ב"ש
זכה בשובר זיכוי ע"ס 100 ש"ח עבור טיסה לאומן.

לחידודא

איזה שיחה מתאר רבי נתן שאמר בפיו הקדוש בצחות מתיקות נעימות שיחתו הק' והנוראה מאוד מאוד? עיבית ד

כולם שווים לטובה

ויהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים
שני חיי שרה (בראשית כג א)

ידועה השאלה אשר כבר הקשוה חז"ל על מה שינה הכתוב לשונו ולא כתב 'ויהיו חיי שרה מאה ועשרים ושבע שנים', וכתב רש"י ז"ל "לכך נכתב שנה בכל כלל וכלל, לומר לך שכל אחד נדרש לעצמו" עיי"ש.

כי אכן תקופות שונות ישנם בחיי האדם ואין עת דומה לחברתה, ועבודת האדם היא להפיק בכל אחת מהן את המיטב והמקסימום שבה ולעמוד בניסיונות המיוחדים שבה. ישנם ימי הינקות, ימי הגן, ימי התלמוד תורה, ימי הישיבה קטנה, ימי הישיבה הגדולה ימי הכולל, ימי גידול הילדים הקטנים, ימי העמידה וימי הזקנה. וגם בתוך כל תקופה ישנם כמה וכמה בחינות של ימים מיוחדים, כל אחד ואחד ותקופות חיו ושינויים מיוחדים המתהווים אצל כל אחד ואחד, וכולם צריכים להיות בקרבת ה' ועשיית רצונו בבחינת מה שפרש"י "שני חיי שרה - כולם שווים לטובה".

בימי הינקות - צריכים ההורים להתפלל שיגדל בבריאות הגוף והנפש וכו' ולדאוג לכך כמה שניתן. וכן להתפלל על עתידו הרוחני.

בימי הגן - שאזי נפגש עם החברה, צריכים לפתח אצלו מידות טובות בין אדם לחבירו, כגון ותרנות, ועזרה הדדית, ונדיבות וכו'.

בימי לימודו בתלמוד תורה - צריכים לנטוע בו אהבת התורה, ודרך ארץ, וכבוד הרב המלמד, וכן שאר כל

עונג הפרשה

התחדשות האמונה

וַיְהִי חַיֵּי שָׂרָה מֵאָה שָׁנָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וְשִׁבְעֵי שָׁנִים שְׁנֵי חַיֵּי שָׂרָה
- כולן שווין לטובה (רש"י).

שני חייה של שרה אמנו היו מורכבים מאד, היא עברה יחד עם אברהם אבינו עשרה נסיונות, תשעים שנה הייתה עקרה בלא ולד, גלתה מביתה ומבית אביה, ואז חזרו ונדדו שוב ושוב, נלקחה לבית פרעה וחזרה ונלקחה לבית אבימלך.

לכאורה אין אמר הפסוק שכולם היו שווים לטובה, והלא הם היו רצופים קשיים וחושך.

עיקר קושיא זו נוגעת לכל אחד, כי שרה היא אם האמונה, ראש האמהות המאירות את האמונה לבניהם מדור לדור, בעוד שלאברהם אבינו נגלה ה' רבות - חייתה שרה חיים של אמונה, כמו שאמר חז"ל 'אמרה שרה, רבון העולמים אברהם יצא בהבטחה, ואני יצאתי באמונה' (בראשית רבה מא, ב).

כשהאדם רוצה לחיות חיים של אמונה הוא מגיע לקושי גדול, כי החיים אינם הולכים כסדר, הרבה פעמים מתעוררים קשיים ונסיונות, פעמים ונראה שמבחן האמונה אינו מביא תוצאות ח"ו, הוא מנסה לחיות חיים של אמונה אבל הקשיים המתעוררים מדי פעם משכיחים ממנו שוב ושוב את האמונה שהוא

חנוך לנער

יסודות החינוך ע"פ דעת רביז"ל

האם אפשר להחיות נפש של נער ללא חיות?

הנביא מספר על האישה השונמית, שבנה נפטר לאחר שהילד התלונן 'ראשי - ראשי' - חולה בראש.

אלישע הנביא סגר עצמו בחדר עם הילד המת, ויתפלל אל ה'. אחר התפילה השתטח על הילד, שם פיו נגד פיו, עיניו בעיניו, כפיו בכפיו, ויחס בשר הילד. ואז הלך בבית אנה ואנה בתפילה, ושוב השתטח על הילד, וירד והתפלל, וחזר אל הילד, וכך עשה שבע פעמים, עד שהילד פקח עיניו וחזר לחיים.

הגמרא מדגישה (מגילה כ"ז) שכל הנסים של אלישע היו בתפילה. ומעשה זה משמע שכל אחד יכול לפעול ישועות בכח התפילה. ומבארים המפרשים, שאפילו שפעל הישועה בדרך נס התפילה, בכל זאת היה צריך פעולת השתדלות טבעית של ההשתטחות על גוף הילד.

וההשתדלות היה שהלך בדרכו של אליהו שגם החייה ילד, על ידי שהשתטח עליו, וכמ"ש (מלכים א יז) 'ויתמודד על הילד', שהוא מלשון 'מידה', והיינו שאליו שם את עצמו ב'מידת' הילד, וכיוון פיו בפיו, עיניו בעיניו, כפיו בכפיו.

מובא בזוה"ק (שמות מד:): שהילד שהחייה אלישע, היה חבוק הנביא, שעל כן נקרא שמו 'חבוק', כביכול נולד פעמיים בחיבוק. בראשונה כאשר ירד לעולם, כמו שכתוב 'והנה חובקת בן'. ובשניה כאשר נסתלק ומת, ואלישע חבוק. כי בפעם הראשונה שנולד נמשך לו חיות ממקום נמוך יותר, ועל כן מת, ואלישע בא והמשיך לו חיות ממקום גבוה יותר, וכך החייה אותו.

למעשה:

למדנו ממעשה זה כמה עצות אין להחיות 'ילד' שנפשו הרוחנית זועקת 'ראשי - ראשי' [המח הלך...]. עד שמאבד את חיותו בבחינת 'מיתת הנפש'.

א] ראשית יש לדעת שפעמים הילד צריך להיוולד פעמיים. לראשונה בעת ביאתו לעולם, ובשניה כאשר צריך להמשיך חיות ממקום גבוה יותר, שבהכרח לעבור 'מיתתו' לפני כן.

ב] שני ההולדות נעשים על ידי בחינת 'חבוק', כלומר חיבוק ואהבה כפולה ומכופלת. וכמו שבעת ביאתו לעולם אמו חובקתו, כך בעת המשכת חיות גבוהה יותר בהכרח לקבל את אותו 'חיבוק'.

ג] הכח להחיות מתים הוא רק בכח התפילה, וכל אחד יש בכוחו לפעול ישועה גם במצב שנראה שהילד מת ח"ו.

ד] גם לאחר התפילה, יש לעשות פעולה של השתדלות טבעית לחיים נפש הילד, פעולה של התמודדות וסבלנות, וכפי שנאמר 'ויתמודד על הילד'.

ה] ההתמודדות הוא לשים את עצמו ב'מידת' הילד בדיוק ולנסות להבין אותו [הגדרה חדשה למושג התמודדות עם ילד]. כלומר לרדת לשמוע את הילד [פיו נגד פיו], להבין את אופן ההסתכלות של הילד [עיניו בעיניו], להבין את דפוסי התנהגותו ומעשיו [כפיו בכפיו], וכך לחמם את נפשו.

ו] גם לאחר פעולה זו, אין תיכף 'תחיית המתים', צריך סבלנות, לעזוב את הילד ולהתפלל, ושוב לחזור על התמודדות, ושוב לחזור ולהתפלל, וכך מספר פעמים הלך ושוב, וכמסופר על אלישע שעשה זאת שבעה פעמים.

המידות הטובות ויראת שמים, באופן שיגיע לבר מצוה ולישיבה קטנה מחונך כהלכתו בכל מידה נכונה. וגם לנטוע בו רצון עז ושאיפה עצומה לגדול ולהתעלות בתורה ויראת שמים. ובוודאי שיש לפקוח עין שלא יתחבר עם ילדים בעלי מידות לא טובות, ומחוסרי יראת שמים, ודעות עקומות.

בימי הישיבה הקטנה והנערות - הם ימים רגישים, שמתחוללים הרבה שינויים בגוף ובנפש וברצון. הרבה פעמים צריכים ההורים הדרכה וכדו' אין להתנהג אתם, כי בזמנים אלו מתחיל הנער להיות גדול ורוצה עצמאות וזכות החלטה גם בנושאים כבדי משקל. וצריכים הרבה תפילה ותשומת לב, לדעת עם מי מתחבר, ולהדריך בזהירות ועדינות על הקדושה והרחקת חבר רע, ולעשות לו חשק לעסק התורה ולעודדו בכלל דרך לכך, ולא לחסוך זמן ומאמץ שילך בדרך טובים מתוך אוריה טובה. ולא להעמיס מעל כוחו. ולהקשיב לו. ולדאוג שיהי' פתוח עמו. ולמעט בתוכחות, ומה שצריך לומר, לאמר ברוח טובה, ולשמור על קשר בריא וטוב עמו.

בימי הישיבה הגדולה והבחרות - להקשיב לו תמיד בסבלנות. ולעודדו לגדלות האדם, יחד עם ענוה ומידות טובות, ולפעמים להתיעץ עמו, ולהמשיך הקשר הטוב. ולכבדו ולהתפלל שיגיע לחופה, בקדושה וטהרה כראוי. ואם יוכל לסיים הש"ס לפני החתונה - מה טוב - ואף על הבחור להתמיד בתורה בכל כוחו.

יזכנו השי"ת לעסוק בכל זמן וזמן בעבודת ה' השייכת לאותו הזמן, שיהיו כל ימינו שווים לטובה אכ"ר.

(ע"פ ליקו"ה תפילה ה)

ברכת המזון מתגבר עצלות גדול עלי לברך במהירות, יותר ממלחמת התפילה.

מעשה ברבי אפרים ל' קרקובסקי זצ"ל שראה פעם בחור אוכל מזונות, אמר לו אם אתה כבר אוכל, אז לפחות טול ידיים ותאכל המוציא, כך תוכל לזכות במצוות עשה דאורייתא של ברכת המזון. כה חביבה מצווה זו בעיני ראי ה'. לא חיפשו תואנה להפטר מברכת המוציא.

מסופר גם על תלמידי רביז"ל שישבו וסעדו. והנה בעזרת נשים אמרה אשה אחת שנדמה לה שמברכים כבר ברכת המזון, ישבה שם בתו של רבינו אדל, ואמרה: "לא, עדיין לא מברכים, כשהחסידיים של אבא מברכים אפשר לשמוע אותם...", וכך היה, כי תוך כדי שאמרה דברים אלו שמעו אותם מתחילים לברך בקול רם ובכוונה. אכן כל מי שרוצה להתקרב לה', מבין שיש לשים כוחות מיוחדים בברכת המזון. כי ברכה זו יש בכוחה לחדש לנו את כל יהדותנו, על ידי שמביאה אותנו להכרה אמיתית בהש"ת, להאמין ולבטוח בו בכל לב, לעורר בלב כיסופים

◆ בימים אלו נערכים לקראת הדפסת ה'תיקון הכללי' באלפי עותקים, עם הביאור הנודע והמבוקש 'המפורש' (יצא לאור עד כה: תהילים המפורש, סידור המפורש מחזור וכו') מאת הרב יעקב וינגרטן. המעוניינים להימנות יחד למצווה רבתני זו - בכל סכום, נא ליצור קשר: 0533183654.

◆ **בשורה טובה תדשן עצם:** בסיעתא דשמיא, אחר כעשרים שנה מאז הפציע לאור עולם הכרך הראשון, הושלם ברוב פאר והדר הפירוש המורחב והבהיר 'נעימות נצח' על הליקוטי מוהר"ן מאת הרב חיים מנחם קרמר, המהווה צוהר לכל יהודי באשר הוא - נער עם איש שיבה, מתקרב מתחיל עם חסיד ותיק - לגשת ולטעום מנועם צוף תורות רבינו הקדוש, בשפה ברורה ונעימה, בהבנה ובמתקנות, לצד עיונים רבי תועלת. כעת, הופיע לאור עולם כרך "ב ומשלם, על תורות סו-רכה בליקוטי מוהר"ן תנינא. מוכן 'נחלת צבי': 025824641.

◆ **הופיע!** ספר מיוחד במינו 'שו"ת פניני נצח' המהווה ספר בעל עזר רב בהתבוננות בעיון החבוי בין שבילי תורות רבנו ז"ל - בדרך של שאלות ותשובות. כעת יו"ל השו"ת על תורות א - לא. נכתב ע"י החסיד ר' משה גולשעבסקי ז"ל מלונדון. להשגת הספר יש לפנות למכון 'תורת הנצח': m.07917876877@gmail.com.

◆ **התכלית של הכל זה אושר גדול** - זהו שמו של ספרו האחרון של הרב ארז משה דרוק, המרחיב במתק שפתי בכוחות החיזוק של רבינו הקדוש, אל מול חלישות הדעת חוזרים ונשנים ע"י אותו זקן וסליל. יו"ל ע"י מכון 'אור פנימי - ברסלב'. 086640064.

יורל ע"י מכון עלה לתרופה
בבל עניין או להצטרפות למנויים בדוא"ר
A028080148@GMAIL.COM
מקס או הודעה קולית 02-8080148
במקרים מיוחדים:
054-8591148 | 053-3175211
המקור: נסגרת מידי יום ראשון בשעה 19:00

החיזוק השבועי

פי זהו עקר השלמות שיתחיל לחיות בכל פעם, שאפילו כשמוגיע לימי הזקנה יהיה בעיניו עדין יניק לגמרי באלו לא התחיל לחיות ולעבד ה' כלל ויתחיל לחיות בעבודתו ויתברך בכל פעם מחדש. וזהו פחיתת פת ק' ככתב ב' פת ב' ככתב ב' פת ב' שני חיי שרה - פלן שוין לטובה. כי כל מה שמקוין הצדיק הוא עדין יניק בעיניו באלו הוא תינוק עדין וכו' פנ"ל. ועל ידי זה מוסיף בעבודתו בכל פעם, וזוכה לחיים ארבים באמת, שכל ימיו ושנותיו הם שנות חיים באמת, כי אינו אוהב שום יום מימי חייו בלי תוספת קדשה וחיית... שזהו פחיתת חיים ארבים: (ליקוטי הלכות, תפילין, ה' לח)

יהלום

"חיים פלכם היום" דיקא, כי צריך לחדש החיות בכל יום ויום באלו הוא מתחיל לחיות

היום: (ליקוטי הלכות, תפילין, ה' לח)

מאת הרה"ג ר' שמעון אנשין שליט"א / מר"צ דביהכ"ס נחלת חן

הלכה פסוקה

טיפול בעציץ בשמיטה - למעשה

צמח רב שנתי שהגעול שלו קשיח ודומה לעץ, ויש בו שלושה תנאים הנ"ל.

ד. עציץ נקוב או אינו נקוב אך אינו נמצא בבית ממש, כגון: עציץ הנמצא בגג פתוח. במרפסת פתוחה לגמרי. אדנית התלויה על המעקה בחוץ, או אפילו בבית או בחלון אך העלים יוצאים תחת כיפת השמים - באלו כיון שדינו כשדה ממש, אין להשקות אלא כשיגרם לו היזק ניכר שלא יחלוף אחרי שמיטה.

והואיל ובדרך כלל האיחור בהשקיה בצמחים שבבעיצים יכול לגרום למיתת הצמח או לגרום לנזק ניכר שלא ניתן לתיקון - לכן יש לאחזר את ההשקיה רק במעט מהנחיות המשתלה, ואין להמתין עד שיופיעו סימני צמא בצמח. ואם תוחבים את האצבע באדמת העציץ והשכבה העליונה יבשה, אפשר להשקות בדוא"ר (משפטי ארץ ח במבוא ובס"ב). ומה שיש שכתבו שיש להשקות חצי מהרגיל, הוא נכון רק לגבי גינה בדרך כלל ולא לגבי עציצים שבבית שרגישים מאוד.

הופיע חוברת הלכה פסוקה על דיני שמיטה השייכים לכל אחד בבית

להשיג: 0533144464

קיימו). והרצוה להחמיר, יש להשקות כמו שיתבאר להלן בסעיף ד.

והיינו: עציץ שיש בו נקב גדול ממילימטר, אך עומד רצפה רגילה בקומה עליונה שאינו קומת קרקע, או אפילו בקומת קרקע אך הרצפה עשויה מ: שיש, קרמיקה, פי וי סי, עץ.

ואם הענפים בולטים מחוץ לעציץ, אין בו חומרא יותר מן האמור לעיל סעיף א בענין זה.

ג. עציץ שנחשב 'נקוב' לכל הדעות ונמצא בבית - המחמיר שלא להשקותו כרגיל אלא כמו שיתבאר להלן אות ד, תבוא עליו ברכה, והמיקל יש לו על מה לסמוך (כי לענין מלאכות דרבנן לא מצאנו להדיא שיחמירו. וכיון שיש מתירים אפילו בזריעה, המיקל בהשקיה יש לו ע"מ לסמוך בג' דרבנן).

והיינו: עציץ שיש בו נקב בגודל סנטימטר לפחות, ויש לו שלושה תנאים אלו: (א) נמצא בקומת קרקע (ב) עומד על הרצפה או כשהוא תלוי בקיר או עומד על רגילות, בלי הפסק כלל תחתיו (ג) הרצפה עשויה ממרצפות רגילות. או עומד על משטח ביטון אף כשיש תקרה מעליו. וכן אפילו אין בו נקב כלל, אך העציץ עשוי מחרס ונטוע בו אילן או

השקיית עציצים
א. עציץ שהוא 'אינו נקוב' לכל הדעות וגם נמצא 'בבית' ממש - אפשר להשקותו כרגיל. והיינו עציץ שיש לו שלושה תנאים אלו:

(א) גודל העציץ הוא פחות מ- 650 ליטר.

(ב) עשוי: מאבן, מתכת, זכוכית, פלסטיק קשיח. ואם עשוי מחרס, אזי דוקא אם גדל בו צמח שאינו רב שנתי ואין גזעו עבה הדומה לעץ.

(ג) אין בו נקב כלל או נקב פחות ממילימטר. וכן אפילו יש בו נקב, אך עומד על תחתית מפלסטיק קשיח וכיוצא בזה. או אפילו בלא דבר המפסיק בינו לרצפה, אך נמצא בקומה עליונה והרצפה עשויה: שיש, קרמיקה, פי וי סי, עץ.

וכל זה נכון גם אם הענפים בולטים מחוץ לעציץ ורואים את פני הרצפה. זולת אם הוא נמצא בקומה הצמודה לקרקע, שאז יש מקום להחמיר בזה.

ב. עציץ כזה שנחלקו הפוסקים אם נחשב כאינו נקוב, אך נמצא בבית - אפשר להקל להשקותו כרגיל (כי שמא אף נקוב מותר בבית ושמן נחשב אינו נקוב, ובפרט נקב פחות מס"מ. וגם הוא ג' דרבנן: שמיטה בזמ"ז, השקאה, עציץ בבית. מה גם שעיקר ההשקאה הוא לצורך